

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ ТА ЛОГІКА»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «061 Журналістика»
Освітня програма «Журналістика»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Горбатюк Тарас Віталійович, к.філос.н., доцент

gorbatiuktv@nubip.edu.ua

URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=632>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія являється світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світогляднометодологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки.

Роль логіки в сучасному світі науки надзвичайно важлива і багатопланова. Логічна культура мислення – це необхідна складова професійної підготовки майбутніх фахівців взагалі та гуманітарних наук зокрема.

Мета:

розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історикокультурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

формування і удосконалення логічної культури мислення, формування раціональноаналітичного підходу до аналізу різноманітних процесів та явищ сучасного суспільства, активізація творчого потенціалу особистості.

Завдання:

розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини; надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії; окреслити специфіку та межі філософського знання; прищепити культуру філософського теоретичного мислення; сформувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальні філософські проблеми з розв'язанням завдань психології; сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

викласти загальні засади логіки, проаналізувати основні форми і закони міркувань, розкрити основний метод дослідження сучасної логіки; надати цілісне уявлення про особливості змісту та проблематики логічного знання, його науковий апарат; сформувати навички аналітичного мислення, вміння доводити та відстоювати свою думку; навчити застосовувати логічні методи та формувати навички їх застосування; навчити використовувати отримані знання для того, щоб не допускати логічних помилок при наданні психологічної допомоги; сприяти прищепленню елементів культури мислення та підвищенню інтересу до сучасної логічної культури

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціальнокомунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ФІЛОСОФІЇ				
Тема 1. Сутність філософії та її роль у суспільстві.	2/2	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізнити світовідчуття, світосприйняття та світорозуміння, буденний та теоретичний світогляди. Застосовувати набуті знання до аналізу життєвої активності	Здача семінару № 1. Написання доповідей, підготовка презентацій. складання інтелектуальної карти	10 балів: 7 3
Тема 2. Філософія Давнього світу Антична філософія	2/2	Знати світові історикофілософські традиції Аналізувати та розрізнити особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Здача семінару № 2. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 3. Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи на особливості формування певного типу філософування Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування Розрізнити християнську та світську філософію Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів	Здача семінару № 3. Написання доповідей, підготовка презентацій	10 балів
Тема 4. Філософія Нового часу та Просвітництва. Німецька класична філософія	2/2	Знати особливості філософії Нового часу та німецької класичної філософії Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.; внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії Розуміти логіку	Здача семінару № 4. Написання доповідей, підготовка презентацій.	20 балів

		становлення та розвитку наукового знання. Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні		
Тема 5. Некласична філософія XIXXX ст.	2/2	Знати особливості та школи неklasичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізняти традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Здача семінару № 5. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Тема 6. Українська філософія	2/2	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філос.думки Розрізняти ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій	Здача семінару № 6. Написання доповідей, підготовка презентацій.	10 балів
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2. ОНТОЛОГІЯ ГНОСЕОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ				
Тема 7. Онтологія. Філософське вчення про буття	2/2	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки; структуру психіки та свідомості людини Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем; логіку процесу формування людської свідомості та самосвідомості Розрізняти проблеми буття світу та людини Застосовувати набуті	Здача семінару № 7. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів

		знання в особистому житті		
Тема 8. Гносеологія. Теорія пізнання	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти визначати основні структурні елементи пізнання; визначати наукові та ненаукові методи пізнання Аналізувати форми чуттєвого та раціонального пізнання, сприйняття як основну форму пізнання Розрізняти психічне відображення та його активність Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Розуміти психологію пізнавальних процесів	Здача семінару № 8. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів
Тема 9. Соціальна філософія. Філософія суспільства	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для власної соціалізації та підвищення соціальної успішності	Здача семінару № 9. Написання доповідей, підготовка презентацій.	15 балів
Тема 10. Філософська антропологія. Філософія культури.	2/2	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філософські підходи до сутності людини Розуміти філософські проблеми антрогенезу. Аналізувати сфери буття людини Розуміти особистісний смисл як основний критерій внутрішнього світу людини Розрізняти структуру особистості Застосовувати набуті знання для власного особистісного розвитку	Здача семінару № 10. Написання доповідей, підготовка презентацій. Виконання самостійної роботи. (в.т.ч. в elearn): Написання есе	15 балів 10 балів
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК.	30
Модуль 3. ЛОГІКА				
Тема 11. Предмет логіки	2/2	Знати поняття та терміни до 11 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану	Здача завдань семінару № 11. Написання та підготовка презентацій.	10 балів

		інформацію та робити власні обгрунтовані висновки Розрізняти поняття, судження та умовиводи Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обгрунтування висновків	Виконання завдань самостійної роботи № 1-4	
Тема 12. Поняття	2/2	Знати поняття та терміни до 12 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обгрунтовані висновки. Розрізняти поняття. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обгрунтування висновків.	Здача завдань семінару № 12. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 5-7.	10 балів
Тема 13. Судження	2/2	Знати поняття та терміни до 13 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обгрунтовані висновки Розрізняти судження, прості та складні. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обгрунтування висновків.	Здача завдань семінару № 13. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 8-12.	10 балів
Тема 14. Умовиводи	2/2	Знати поняття та терміни до 14 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обгрунтовані висновки Розрізняти умовиводи, виводи логіки предикатів та	Здача завдань семінару № 14. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 13- 16	10 балів

		<p>виводи логіки висловлювань. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків</p>		
Тема 15. Аргументація	2/2	<p>Знати поняття та терміни до 15 теми. Вміти критично та логічно мислити. Аналізувати подану інформацію та робити власні обґрунтовані висновки. Розрізняти доведення та спростування, їх структурні компоненти. Застосовувати логічні інструменти для власного, як особистого, так і професійного розвитку. Використовувати логічні засоби та інструменти для обґрунтування висновків</p>	<p>Здача завдань семінару № 15. Підготовка презентацій. Виконання завдань самостійної роботи № 17- 20.</p> <p>Здача самостійної роботи</p>	<p>10 балів</p> <p>20 балів</p>
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, теоретичні питання, задача	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Дедлайни визначає викладач. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
Політика щодо академічної доброчесності:	Есе, реферати, презентації повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу. Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Андрущенко В.П. Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій. [Текст] / В.П. Андрущенко, М. І. Михальченко. – К. : Генеза, 2016. – 368 с.
2. Гетманова А.Д. Посібник з логіки. – Київ, 2020. – 304 с.
3. Гладунський В.Н. Логіка для студентів економічних спеціальностей: Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2022. – 359 с.
4. Горський В.С. Філософія в українській культурі. [Текст] / В. С. Горський. – К. : Центр практичної філософії, 2021. – 73 с.
5. Гусев В. І. Історія західноєвропейської філософії XV–XVII ст. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. І. Гусев. – К. : Либідь, 2019. – 253 с.
6. Жеребкін В.С. Логіка. – Харків: Основи, К.: Знання, 2018. – 256 с.
7. Історія філософії України. Хрестоматія: Навчальний посібник / Упорядники: М.Ф.Тарасенко, М.Ю.Русин І.В.Бичко та ін. – К., 2018.
8. Історія філософії України: Підручник. [Текст] / М. Ф. Тарасенко, М. Ю. Русин, І. В. Бичко та ін – К.: Либідь, 2019.
9. Кант І. Критика чистого розуму. [Текст] / Пер. з нім. Ігоря Бурковського – К. : Юніверс, 2020. – 349 с.
10. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студентів навчальних закладів вищої освіти усіх спеціальностей. – К: Центр навчальної літератури, 2018. – 340.
11. Конверський А.Є. Логіка. – К.: Четверта хвиля, 2017. – 272 с.
12. Кузьміна С.Л. Філософсько-педагогічна спадщина П. Юркевича. [Текст] / С. Л. Кузьміна; Тавр. нац. ун-т ім. В. І. Вернадського – К., 2003. – 303 с.
13. Лук'янець В.С. Філософський постмодерн. [Текст] / В. С. Лук'янець, О. М. Соболев. – К. : Абрис, 1998. – 352 с.
14. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. [Текст] / В. Г. Нестеренко. – К. : Абрис, 2005. – 335 с.
15. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади [Текст] / Ф. Ніцше. – К. : Основи-Дніпро, 2013. – 415 с.
16. Огороднік І.В. Українська філософія в іменах: Навч. посібник. [Текст] / І. В. Огороднік, М. Ю. Русин. – К., 2017. – 325 с.
17. Романовський О. Г. Філософія психології : навч. посібник / О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко, Л. М. Грень ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 140 с.
18. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: панорама новітньої науки [Текст] / Пер. з фр. В. Шовкун. – К. : Основи, 2018. – 669 с.
19. Татаркевич В. Антична і середньовічна філософія. [Текст] / В. Татаркевич // Історія філософії. Т.1. – Львів : Свічадо, 2016. – 456 с.
20. Тофтул М.Г. Логіка. – К.: Академія, 2019. – 336 с.
21. Федів Ю. Історія української філософії: Курс лекцій. [Текст] / Ю. О. Федів, Н. Г. Мозгова. – К., 2004.
22. Філософія: Навчальний посібник / [Є.М. Причепій, А.М. Черній, Л.А. Чекаль]. – К : Академвидав, 2004. – 624 с.

23. Філософія: Навчальний посібник / [І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко, І.В. Бойченко та ін.]. – К : Вікар: Знання, 2018. – 624 с.
24. Філософія: Підручник / [І.В.Бичко, І.В. Бойченко, В.Г. Табачковський та ін.] – К. : Либідь, 2021. – 408 с.
25. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). – К. : Абрис, 2012. – 742 с.
26. Хоменко І.В. Логіка. Теорія та практика. – К: Центр навчальної літератури, 2010. – 400 с.
27. Хоменко І.В., Алексюк І.А. Основи логіки. Підручник – К.: Золоті ворота, 2018. – 256 с.
28. Читанка з філософії у 6 книгах. Кн. 6. :Зарубіжна філософія ХХ століття / Волинка Г. І., ред. – К. : Фірма «Довіра», 2020. – 238 с.

Інформаційні ресурси з Філософії

1. Архів класичної філософської літератури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://abuss.narod.ru/Biblio/philo_zip.htm
2. Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади. (укр.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ae-lib.org.ua>
3. Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html>
4. Сайт Українського філософського фонду[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.philosophy.ua>
5. Сайт «Ізборник» – Історія України ІХ-ХVІІІ ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua>
6. Сайт видавництва Свічадол (Історія релігії, переклади Отців Церкви, християнська художня література, богословська та богослужбова література, філософія, психологія, етика та ін.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.svichado.com>
7. Сайт філософсько-літературного журналу „Логос”[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ruthenia.ru/logos/> Hubner K. Philosophy of Modern Art and Philosophy of Technology [Електронний ресурс] / К. Hubner. – Режим доступу: http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/SPT/v4_n1pdf/HUBNER.PDF

Інформаційні ресурси з Логіки

1. Богдановський І. В., Льовкіна О. Г. Логіка: Опорний конспект лекцій: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://chitalka.info/gp_12/gp_12index.htm.
2. Жеребкін В. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/15840720/logika/logika - zherebkin vye>
3. Конверський А. Є. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15220809/logika/logika_-_konverskiy_aye.
4. Тофтул Н. Г. Логіка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readbookz.com/books/184.html>